

Memo

Datum:
1 april 2021

Onderwerp: Beslagvrije voet uitkeringsgerechtigden, geen gedupeerden in Barneveld

Ter attentie van: Gemeenteraad Barneveld

Afzender: College van B&W

Geachte raad,

Op maandag 29 maart 2021 heeft de NOS een artikel gepubliceerd genaamd 'Ruim 10.000 bijstandsontvangers de dupe van fout bij gemeenten'. In deze memo informeren wij u over de achtergrond van het probleem en de situatie in Barneveld.

Beslagvrije voet

Na toestemming van de rechtbank, mag een schuldeiser beslag leggen op het inkomen van de schuldenaar. De deurwaarder stelt dan de beslagvrije voet vast. De beslagvrije voet is het inkomen dat een schuldenaar mag behouden om de vaste lasten van te betalen en te leven. Alle inkomsten hierboven houdt de deurwaarder in ter aflossing van de schuld(en) totdat alles is afgelost.

Achtergrond, nieuwe wet per 1-1-2021

In het verleden was ongeveer 75% van de vastgestelde berekeningen van de beslagvrije voet onjuist. Dat kwam door de complexe rekensystematiek en doordat deurwaarders, bij geen verstrekking van informatie door de schuldenaar, gegevens moesten schatten. Om tot minder onjuiste beslagen te komen, was een systeemwijziging en andere wetgeving nodig. Naar schatting wordt nu nog ca. 25% van beslagen onjuist uitgevoerd. De berekening wordt, voordat het beslag wordt gelegd, altijd eerst ter informatie en verificatie naar de schuldenaar gestuurd.

Op 1 januari 2021 is de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbbv) in werking getreden. Met de wijziging van de wet en de berekeningsmethode, hoeft de deurwaarder de benodigde informatie niet meer bij de inwoner op te vragen. De inkomensgegevens haalt men op uit een landelijke database, de polisadministratie.

Probleem als gevolg van de veranderingen

De gemeenten geven via een digitale koppeling de hoogte van de verstrekte uitkering door aan de polisadministratie. De meeste gemeenten geven maandelijks de feitelijk verstrekte uitkering door, deze is 11 maanden van het jaar exclusief vakantietoeslag. Eén keer per jaar is dat een bedrag inclusief de

vakantietoeslag, namelijk de maand waarin die wordt uitbetaald. Ook Barneveld doet dat op die manier. De rekentool waarmee sinds 1-1-2021 de beslagvrije voet wordt vastgesteld, gaat er vanuit dat het maandelijks inkomen inclusief vakantietoeslag in de polisadministratie is opgenomen. Daardoor valt de hoogte van de beslagvrije voet via de rekentool nadelig uit voor de schuldenaar.

Aanpassing in de werkwijze

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is samen met diverse partijen bezig om een permanente oplossing te realiseren. Tot die tijd kan volstaan worden met een eenvoudige wijziging in het gemeentelijke administratieve proces. Omdat de beslagruimte altijd minimaal 5% van de bijstandsnorm is, is het ook zonder berekentool goed mogelijk de beslagvrije voet vast te stellen voor mensen met een uitkering Participatiewet (bijstand). Voor de tussenliggende periode voert de gemeente, als de deurwaarder een opdracht tot beslag verstrekt, een toets uit op de juistheid van het beslag. En als het beslag onjuist is, wordt de deurwaarder hierop gewezen om het beslag aan te passen.

Geen gedupeerden in Barneveld

In Barneveld zijn er sinds 1-1-2021 in totaal 4 beslagen op uitkeringen gelegd. Deze zijn op inhoud getoetst en daaruit blijkt dat er bij geen enkele inwoner te veel beslag is gelegd.

Voor de beslagen die al voor 1-1-2021 zijn gelegd moet nog in een aantal gevallen een herbeoordeling door de beslaglegger plaatsvinden. Omdat de nieuwe wet ook op hen van toepassing is. Daarvoor is een zogenoemde overgangstermijn bepaald waarbinnen dit moet gebeuren. De beslaglegger heeft hiervoor tot 1-7-2021 de tijd. Daarna controleren wij eenmalig of iedere beslaglegger deze wijziging heeft doorgevoerd.